

Opplæring for ukrainske barn og unge

På denne siden har vi samlet nyttig informasjon til dere som tar imot og gir tilbud til ukrainske barn og unge.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 01.08.2024

Barn og unge fra Ukraina har i utgangspunktet de samme rettighetene på skolen som andre elever. Fordi det er kommet et historisk høyt antall flyktninger på kort tid, er det gjort enkelte tilpasninger i regelverk og føringer.

Midlertidige endringer i opplæringsloven

Stortinget har vedtatt midlertidige endringer i opplæringsloven som skal gjøre det enklere for kommuner og fylkeskommuner å gi rask og god opplæring for nyankomne barn og unge fra Ukraina. De midlertidige endringene skal gjelde til 1. juli 2026.

- Kommuner skal tilstrebe å gi opplæring til nyankomne elever i grunnskolepliktig alder så raskt som mulig, selv om tilbudet ikke er fullverdig fra dag én. Fristen for å tilby et fullverdig opplæringstilbud er midlertidig utvidet fra én til tre måneder.
- Kommuner og fylkeskommuner kan organisere opplæringstilbudet for nyankomne elever som har vedtak om særskilt språkopplæring i egne grupper, klasser eller skoler. Dette kalles innføringsopplæring, og krever samtykke fra elev eller foreldre. Hvis innføringsopplæring er nødvendig for å gi nyankomne elever et forsvarlig opplæringstilbud i en situasjon der det kommer svært mange fra Ukraina, er det midlertidig unntak fra kravet til samtykke. [Les mer om innføringsopplæring](#)

Læremidler og undervisning på ukrainsk

Elever som kommer fra Ukraina skal få opplæring etter det norske læreplanverket.

Flere læremidler er oversatt til ukrainsk og/eller russisk etter å ha fått støtte fra Utdanningsdirektoratet. Dette gjelder både trykte og digitale læremidler.

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO) utvikler gratis, flerspråklige ressurser til bruk i barnehage, skole og forberedende opplæring for voksne. Mange av disse er utviklet eller oversatt til russisk og ukrainsk:

Flerspråklige ressurser (NAFO)

Tilbud om opplæring med støtte på ukrainsk

Fleksibel opplæring er et nettbasert tilbud om tospråklig opplæring i fag, som er utviklet av og driftes av NAFO. Tilbudet retter seg hovedsakelig mot elever i grunnskole og videregående opplæring med kort botid i Norge. Noen av tilbudene egner seg også for deltakere i forberedende opplæring for voksne (FOV).

Følgende tilbud er tilgjengelig med støtte på ukrainsk:

- Grunnleggende norsk 1
- Grunnleggende norsk 2
- Matematikk

Fleksibel opplæring - tospråklig opplæring på nett (NAFO)

Fjernundervisning utviklet av ukrainske utdanningsmyndigheter

De ukrainske utdanningsmyndighetene har utviklet fjernundervisningstilbud som tar utgangspunkt i utdanningssystemet i Ukraina. Slike tilbud erstatter ikke opplæringen etter norske læreplaner, men kan være et supplement for ukrainske elever. Det er frivillig om skolen ønsker å bruke disse ressursene.

Skoleeiere og skoler må ikke tilrettelegge for at ukrainske barn og unge kan delta i denne fjernundervisningen, men kan velge å stille lokaler og personale til disposisjon.

Utdanningsdirektoratet kan ikke kvalitetssikre eller stå ansvarlig for innholdet i læringsplattformene, og skolen og skoleeier må selv vurdere hvilke ressurser de ønsker å bruke.

Les mer om det ukrainske utdanningssystemet hos [The Ministry of Education and Science of Ukraine](#)

Rekruttering av flerspråklige ansatte

Som følge av det høye antallet flyktninger fra Ukraina, er det iverksatt tiltak for å øke rekruttering av ansatte med flerspråklig kompetanse.

OsloMet tilbyr etterutdanningen Innføring i norsk barnehage og skole.

I tillegg har Udir utviklet en støtteressurs for nyankomne som ønsker å jobbe i norske barnehager, skoler og/eller SFO, men som har behov for en grunnleggende innføring i regelverk og praksis.

Ressursen kan gjennomføres i forbindelse med introduksjonsprogrammet, eller i oppstarten av et arbeidsforhold, og inneholder også tips og veiledning til arbeidsgiver.

Les mer: Kurs for nyankomne som ønsker å jobbe i norske barnehager og skoler

Skoleeiere har mulighet til å betale for privatskoleplasser for elever fra Ukraina

Hvis de offentlige skolene i kommunen ikke har plass til å imot alle elever fra Ukraina, kan kommunen/fylkeskommunen kjøpe plass ved private skoler. Skolen må da ha ledig kapasitet innenfor sitt godkjenningstall. Betalingen skolen mottar fra den enkelte kommune eller fylkeskommune, skal holdes adskilt fra skolens ordinære statstilskudd og skolepenger.

Snakk med barn og unge om krigen

Barn og unge har behov for å snakke om det som foregår i Ukraina. Mange har begrenset kunnskap om konflikten, og trenger hjelp fra de voksne til å forstå hva som skjer.

- Hvordan snakke med barn og unge om krig og frykt
- Hvordan snakke med barn og unge om atomsikkerhet
- Støtte til læreplanene: temaer knyttet til krig
- Krig og konflikt: Ivareta et godt barnehage- og skolemiljø
- Veileder: Håndtering av kriser og sorg i barnehagen

Nyttige lenker

- Opplæring av barn, unge og voksne fra Ukraina (NAFO)
- Tema: Ukraina (regjeringen.no)
- Veiviser til annen offentlig informasjon (regjeringen.no)